

248

USTAWA

z dnia 3 kwietnia 1993 r.

Prawo o miarach.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa system miar oraz zasady jego stosowania w obrocie publicznym i aktach oraz w czynnościach urzędowych i zawodowych.

Art. 2. 1. We wszystkich dziedzinach życia publicznego do wyrażania wartości wielkości fizycznych należy stosować jednostki miar określone w ustawie.

2. Wartości wielkości, o których mowa w ust. 1, powinny być wyznaczane przy użyciu przyrządów pomiarowych odpowiadających warunkom określonym w ustawie.

Art. 3. 1. Wzajemną zgodność i wymaganą dokładność wyników pomiarów dokonywanych w kraju oraz ich powiązanie z międzynarodowym systemem miar — zapewniają organy administracji miar, którymi są:

- 1) Prezes Głównego Urzędu Miar, zwany dalej „Prezesem Urzędu”,
- 2) dyrektorzy okręgowych urzędów miar,
- 3) naczelnicy obwodowych urzędów miar.

2. Organy administracji miar wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im urzędów.

Rozdział 2

Legalne jednostki miar

Art. 4. 1. Legalnymi jednostkami miar są:

- 1) jednostki Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) oraz ich dziesiętne podwielokrotności i wielokrotności,
- 2) jednostki nie należące do układu SI, lecz dopuszczone do stosowania, wraz z jednostkami SI, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

2. Prezes Urzędu ustala nazwy, definicje i oznaczenia legalnych jednostek miar.

Art. 5. Jednostki miar inne niż określone w art. 4 mogą być stosowane:

- 1) na mocy porozumień międzynarodowych w dziedzinie transportu wodnego, lotniczego, kolejowego i drogowego,
- 2) w pracach badawczych,
- 3) we współpracy i wymianie międzynarodowej.

Rozdział 3

Przyrządy pomiarowe

Art. 6. 1. Wartości legalnych jednostek miar są odtwarzane i utrzymywane za pomocą wzorców jednostek miar i są przekazywane, przez porównanie, innym przyrządom pomiarowym.

2. Przyrządami pomiarowymi są, w rozumieniu ustawy, urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania pomiarów lub do odtwarzania wartości danej wielkości fizycznej.

3. Przetworniki pomiarowe i materiały odniesienia odtwarzające wartości danej wielkości fizycznej są traktowane na równi z przyrządami pomiarowymi.

Art. 7. 1. Prezes Urzędu ustanawia państwowe wzorce jednostek miar, do których są odnoszone przyrządy pomiarowe kontrolne i użytkowe, według hierarchicznych układów sprawdzań.

2. Prezes Urzędu zapewnia powiązanie państwowych wzorców jednostek miar z wzorcami międzynarodowymi i ze światowym systemem wzorców państwowych, koordynowanym przez Międzynarodowe Biuro Miar.

Art. 8. Prezes Urzędu:

- 1) wydaje przepisy metrologiczne, określające wymagania, jakim powinny odpowiadać przyrządy pomiarowe podlegające kontroli metrologicznej, warunki właściwego stosowania tych przyrządów oraz okresy ważności dowodów kontroli,
- 2) określa metody sprawdzania zgodności właściwości przyrządów pomiarowych z wymaganiami przepisów.

Rozdział 4

Kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych

Art. 9. Przyrządy pomiarowe podlegają kontroli metrologicznej organów administracji miar w formie:

- 1) legalizacji,
- 2) uwierzytelnienia,
- 3) zatwierdzenia typu.

Art. 10. 1. Legalizacji podlegają, określone przez Prezesa Urzędu, przyrządy pomiarowe stosowane:

- 1) w obrocie publicznym do wyznaczania ilości albo jakości rzeczy lub usług w celu uzyskania prawidłowej podstawy do rozliczeń,
- 2) przy produkcji i badaniu środków leczniczych,
- 3) przy czynnościach urzędowych.

2. Legalizacja jest sprawdzeniem, stwierdzeniem i poświadczaniem przez organ administracji miar, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania przepisów metrologicznych i może być stosowany do celów określonych w ust. 1.

3. Dowodem legalizacji jest cecha legalizacyjna umieszczona na przyrządzie albo świadectwo legalizacji. Wzory cech legalizacyjnych określa Prezes Urzędu.

Art. 11. 1. Obowiązkowi uwierzytelnienia podlegają przyrządy pomiarowe określone przez Prezesa Urzędu, na wniosek lub w porozumieniu z zainteresowanym ministrem albo kierownikiem urzędu centralnego, mające znaczenie dla bezpieczeństwa życia, ochrony zdrowia i ochrony środowiska.

2. Uwierzytelnienie jest sprawdzeniem, stwierdzeniem i poświadczaniem, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania metrologiczne ustalone w przepisach, normach, zaleceniach międzynarodowych lub innych właściwych dokumentach, a jego wskazania zostały odniesione do państwowych wzorców jednostek miar i są z nimi zgodne w granicach określonych błędów pomiaru.

3. Dowodem uwierzytelnienia jest świadectwo albo cecha uwierzytelnienia. Wzory cech uwierzytelnienia określa Prezes Urzędu.

4. Świadectwo albo cecha uwierzytelnienia przyrządu pomiarowego, z zastrzeżeniem art. 18, stanowi o dopuszczeniu do stosowania go do celów określonych w ust. 1.

5. Przyrządy pomiarowe zalegalizowane uważa się za odpowiadające wymaganiom uwierzytelnienia.

Art. 12. 1. Prezes Urzędu może powierzyć uwierzytelnianie określonych przyrządów pomiarowych laboratoriom instytutów badawczych, przedsiębiorstw, organów nadzoru technicznego lub innych instytucji po stwierdzeniu, że laboratoria te spełniają wymagania dotyczące wyposażenia technicznego i kwalifikacji personelu oraz zapewniają powiązanie pomiarów z wzorcami państwowymi i bezstronność formułowania ocen.

2. Warunki i tryb akredytacji laboratoriów, o których mowa w ust. 1, zwanych laboratoriami pomiarowymi akredytowanymi, określa Prezes Urzędu.

3. Laboratoria pomiarowe akredytowane podlegają w zakresie powierzonych zadań nadzorowi Prezesa Urzędu.

Art. 13. 1. Przyrządy pomiarowe podlegające legalizacji lub obowiązkowemu uwierzytelnieniu nie mogą być

wprowadzone do obrotu lub użytkowania przez wytwórcę, sprzedawcę lub importera bez ważnych dowodów legalizacji albo uwierzytelnienia.

2. Obowiązek przedstawienia do legalizacji lub uwierzytelnienia ciąży także na użytkowniku oraz na wykonawcy naprawy przyrządu pomiarowego.

Art. 14. Przyrządy pomiarowe podlegające legalizacji lub obowiązkowemu uwierzytelnieniu powinny być stosowane właściwie i zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 8 pkt 1. Przyrządy takie nie mogą być stosowane lub przechowywane w miejscu stosowania, w stanie gotowości do użycia:

- 1) bez ważnego dowodu legalizacji lub uwierzytelnienia,
- 2) jeżeli z jakichkolwiek przyczyn przestały spełniać wymagania, o których mowa w art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2, przed upływem okresu ważności dowodu legalizacji lub uwierzytelnienia.

Art. 15. Przyrządy pomiarowe nie podlegające legalizacji ani obowiązkowemu uwierzytelnieniu mogą być uwierzytelnione na wniosek zainteresowanych.

Art. 16. 1. Obowiązkowi zatwierdzenia typu podlegają produkowane w kraju lub sprowadzane z zagranicy przyrządy pomiarowe, podlegające legalizacji lub obowiązkowemu uwierzytelnieniu.

2. Prezes Urzędu może określić inne przyrządy niż wymienione w ust. 1 jako podlegające obowiązkowi zatwierdzenia typu.

3. Zatwierdzenie typu przyrządu pomiarowego jest decyzją Prezesa Urzędu dopuszczającą, z zastrzeżeniem art. 18, przyrządy pomiarowe danego typu do legalizacji, uwierzytelnienia lub użytkowania w kraju, podejmowaną na podstawie badań prototypów lub egzemplarzy produkcyjnych tych przyrządów, po stwierdzeniu, że spełniają wymagania, o których mowa w art. 10 ust. 2 lub art. 11 ust. 2.

4. Uzyskanie decyzji o zatwierdzeniu typu przyrządu pomiarowego jest obowiązkiem podmiotu gospodarczego, osoby fizycznej lub osoby prawnej, przed wprowadzeniem przyrządów do sprzedaży lub użytkowania w kraju.

5. Główny Urząd Miar prowadzi publicznie dostępny rejestr zatwierdzonych typów przyrządów pomiarowych.

Art. 17. 1. Prezes Urzędu określa warunki i tryb zgłaszania przyrządów pomiarowych do legalizacji, uwierzytelnienia i zatwierdzenia typu.

2. Odmowa legalizacji lub zatwierdzenia typu następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 18. W odniesieniu do przyrządów pomiarowych stosowanych w ochronie zdrowia, uwierzytelnienie i zatwierdzenie typu, o których mowa w art. 11 i 16, są warunkami koniecznymi, lecz niedostatecznymi dopuszczenia tych przyrządów do stosowania. Wymagania inne niż metrologiczne, jakie powinny spełniać te przyrządy, określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej.

Art. 19. Prezes Urzędu może uznać za równoważne legalizacji, uwierzytelnieniu lub zatwierdzeniu typu odpowiednie kontrole przyrządów pomiarowych wykonane przez zagraniczne instytucje metrologiczne, po stwierdzeniu, że wymagania stawiane przyrządom pomiarowym w tych instytucjach są zgodne z wymaganiami administracji miar Rzeczypospolitej Polskiej, a metody badania i tryb dokumentowania wyników są równorzędne.

Art. 20. 1. Za czynności organów administracji miar, określone przez Prezesa Urzędu, pobierane są opłaty.

2. Wysokość opłat i tryb ich pobierania określa Prezes Urzędu w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Nie zapłacone w terminie opłaty podlegają ściąganiu w trybie przepisów o egzekucji administracyjnej należności pieniężnych. Do opłat tych stosuje się odpowiednio przepisy o zobowiązaniach podatkowych.

Rozdział 5

Nadzór

Art. 21. 1. Organy administracji miar są uprawnione do sprawowania nadzoru nad stosowaniem jednostek miar i przyrządów pomiarowych podlegających przepisom ustawy.

2. Na żądanie organów administracji miar organy policji i straży miejskiej są obowiązane zapewnić we wskazanych czynnościach nadzoru asystę funkcjonariuszy.

Art. 22. 1. Policja i straż miejska są uprawnione do bezpośredniego nadzoru nad tym, aby w obrocie publicznym i czynnościach urzędowych używano przyrządów pomiarowych mających ważne cechy lub świadectwa legalizacji.

2. Organy państwowe i samorządowe są obowiązane do nadzoru, o którym mowa w ust. 1, w zakresie prowadzonej działalności.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 23. 1. Kto:

- 1) wbrew postanowieniom art. 2 ust. 1 wyraża wartości wielkości fizycznych w jednostkach miar innych niż określone w art. 4, z zastrzeżeniem art. 5,
- 2) wbrew postanowieniom art. 13 lub art. 16 ust. 4 wprowadza do obrotu lub użytkowania przyrządy po-

miarowe podlegające legalizacji, obowiązkowemu uwierzytelnieniu lub zatwierdzeniu typu bez ważnego dowodu legalizacji, uwierzytelnienia lub zatwierdzenia typu

— podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew postanowieniom art. 14:

- 1) stosuje przyrząd pomiarowy niewłaściwie lub niezgodnie z przepisami, o których mowa w art. 8 pkt 1,
- 2) stosuje lub przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrząd pomiarowy bez ważnego dowodu legalizacji lub uwierzytelnienia,
- 3) stosuje lub przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrząd pomiarowy, który przestał spełniać wymagania, o których mowa w art. 10 ust. 2 lub art. 11 ust. 2, przed upływem ważności dowodu legalizacji lub uwierzytelnienia.

3. Orzekanie w sprawach o wykroczenia określone w ust. 1 i 2 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 24. Traci moc ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz. U. Nr 23, poz. 148, z 1972 r. Nr 11, poz. 83 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192).

Art. 25. Do czasu wydania przepisów metrologicznych, o których mowa w art. 8, zachowują moc przepisy dotychczasowe, o ile nie są sprzeczne z ustawą, nie dłużej jednak niż w ciągu 12 miesięcy od daty wejścia ustawy w życie.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1994 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*